

denne Brandlov vil fremkomme, vil blive noget indviklet; thi det gaaer med dette Brandspørgsmaal, dersom jeg ellers maa sammensligne smaa Ting med store, som med et andet stort brændende Spørgsmaal, at man desto værre har baade fælles og særlige Anliggender, hvilket forvolber megen Uleilighed. Her ved dette Brandspørgsmaal skal der nu være nogle fælles Anliggender for hele Communen og nogle særlige Anliggender for de enkelte Districter, hvorved bestandig i Loven forstaaes Brandfogeddistricter, af hvilke der vil blive flere i hver Commune; Noget skal lignedes paa hele Communen, Noget paa de enkelte Brandfogeddistricter. Men der er to Ting, hvorved disse Vanskeligheder for en Deel vil blive afhjulpne, og det er deels derved, at Udgifterne for en Deel af det, der vil blive bekostet ved de enkelte Brandfogeddistricter, vil blive udbredede ved Naturalarbejde, nemlig Oprensning af Vandbeholdningerne, og deels ved et Forslag, som Udvalget har stillet under Nr. 104, som jeg betragter som en meget god Udvei og derfor særlig skal anbefale, at det nemlig skal være Sogneforstanderskaberne tilladt forsludsviis at tage mindre Udgifter til Brandvæsenet af den almindelige Communekasse, indtil saa stor en Sum er medgaaet, som passende kan gjøres til Gjenstand for særlig Ligning efter de foreskrevne Regler. Naar dette Forslag bliver vedtaget, saa vil en meget stor Deel af Besværlighederne ved dette combinede Regnskabsvæsen tabe sig. — Jeg skal nu tillade mig at udtale mig angaaende den Different, der er imellem Udvalgets Mindretal, der har stillet Forslaget under Nr. 87, og det Medlem, der har stillet Forslaget under Nr. 103. Mindretallet vil, at Hovedgaardseierne slet ikke skulle fritages for at holde Sprøite, idetmindste indtil Videre; det ærede Medlem, der har stillet Forslaget under Nr. 103, vil, at de i Tidsrummet indtil 1ste Januar 1865, skulle være fritagne — efter Forslagets Ordlydende — for alle Udgifter til Brandvæsenet. Hvad nu det første Endringsforslag angaaer, da maa jeg indrømme det ærede Mindretal, at jeg ikke har kunnet finde et Løfte i Hartkornsegaliseringsloven af 20de Juni 1850 om, at den nævnte Forpligtelse for Hovedgaardseiere skal bortfalde. Den høitærede

Formand tillader maaffee, at jeg oplæser den § af Loven, der handler herom?

Formanden: Den ærede Landstingsmand har den forlangte Tilladelse.

F. Nielsen: Det er § 20, der omhandler dette Forhold, og den lyder saaledes: „Med Hensyn til Forpligtelsen til at holde Brandvædsfaber forbliver det ved den Fordeling af samme mellem Eiendomsbesidderne paa Landet, der er hjemlet i de gjældende Anordninger herom, indtil denne Byrde ved en ny Lovgivning anderledes kan blive reguleret.“ Dersom deri indeholdes et Løfte, saa er det ialfald et meget svagt Løfte. Der siges, at „uagtet Hartkornet er egaliseret, skal det blive ved de gamle Bestemmelser, der hidtil have gjældet herom, indtil en ny Lovgivning maatte fremkomme, men uregelmæssig er der derved, at den nævnte Lovbestemmelse er optagen i Hartkornsegaliseringsloven, en Grund til at slutte, at den nye Lovgivning, der antydes engang at skulle komme, vil komme til at gaae i Retning af en Frigjørelse; men Ordene ere dog ikke saadanne, at der af dem skulde kunne uledes Noget til Fordeel for enten den Eine eller den Anden. Spørgsmaalet synes mig imidlertid her at maatte være: Hvad er det Retfærdige? og da nærer jeg aldeles ingen Tvivl om, at, naar man har gjort Hovedgaardseierne lige med det øvrige Hartkorn ved at forringe deres Rettigheder, saa maa man ogsaa gøre dem lige med det øvrige Hartkorn ved at fritage dem for de ekstraordinære Byrder, der vare blevne dem paalagte, fordi de dengang besad ekstraordinære Rettigheder. Den Lighedsbestræbelse, der kun bestaaer i at sige: „de, der hidtil have været mere begunstigede end vi, skulle ikke have større Rettigheder“; og ikke tillige at sige: „men de skulle da heller ikke have større Byrder end vi, naar vi ere blevne lige med Hensyn til Rettigheder“ — den Lighedsbestræbelse kan jeg ikke slutte mig til. Det forekommer mig, at Retfærdigheden ligefrem kræver, at de særlige Byrder, der have været Hovedgaardseierne paalagte, maae ophøre. Naar det nu er henstillet til omtrent 5 Aar, saa synes jeg, at den Tid er lang nok, og at den ikke behøver at